

EIKAPSELS VAN HAAIEN EN ROGGEN OP DE NOORDFRANSE STRANDEN

G. Rappé en K. Strubbe

Naast de "klassieke" eikapsels van kraakbeenvissen op onze kust, de erg gewone van de Stekelrog *Raja clavata* en de minder algemene van de Gevlekte rog *Raja montagui* en de Hondshaai *Scyliorhinus canicula* is er wel eens eentje te vinden van een andere soort. Dit zijn meestal soorten met een verspreidingsgebied waarvan het zwaartepunt zuidelijk van de Noordzee gelegen is, zoals de Golfrog *Raja undulata*, de Kleinoogrog *Raja microocellata*, de Blonde rog *Raja brachyura* en de Kathaai *Scyliorhinus stellaris*. Je kunt je dan ook terecht de vraag stellen of de eikapsels van die soorten dan veel regelmatig op zuidelijker stranden te vinden zijn. Het logische van een bevestigend antwoord dringt zich op. Hoewel, met het interpreteren van vondsten uit aanspoelsel kun je maar beter heel voorzichtig zijn.

In juli 1982 zwierven wij wat langs de Noordfranse kust, vanaf Boulogne zuidwaarts. Op de stranden waar we kwamen letten we tussen de aangespoelde zonnekloppers ook op eventuele eikapsels. Het begon al direkt ten zuiden van Boulogne, waar op het strand van Le Portel op 22 juli het kapsel van een Kathaai lag. Enkele kilometers verder zuidwaarts, op het Plage Ste-Cécile lagen over een afstand van 2.5 km 30 exx. van de Stekelrog, niet minder dan 8 van de Golfrog, 1 van de Kleinoogrog, 2 van de Hondshaai en weer 1 van de Kathaai. Op 23 juli waren we in de buurt van de Somme : te Quend-Plage-les-Pins lagen 31 kapsels van de Stekelrog op 3 km strand en langs de noordelijke oever van de Somme (1 km), bij het gehucht la Maye, nog eens een tiental van dezelfde soort. Vanaf Ault begint de rotskust en zijn er nog slechts weinig stranden te vinden met een min of meer overzichtelijk aanspoelsel. Wel ligt bovenaan de rolkeienplatforms aan de voet van de falaise dikwijls een heel dik (tot 1m), in ontbinding verkerend wierenpakket met allerlei rommel er in verstrengeld. Vanaf hier noteerden we nog slechts enkele losse vondsten : op 24 juli twee kapsels van de Stekelrog te le Bois de Cise (Ault) en enkele exemplaren op 25 juli te St-Valéry-en-Caux.

Voor de volledigheid vermelden we hier nog wat gevonden werd op de Boulonnais-excursie van vorig jaar, op 27 februari 1982 : op een strandtraject van 3 km, van Wissant noordwaarts, werden een 55-tal kapsels van de Stekelrog, 2 van de Golfrog, 1 van de Gevlekte rog, 5 van de Hondshaai en 1 van de Kathaai verzameld.

Een en ander wordt nog eens samengevat in de tabel.

<u>Plaats</u>	<u>datum</u>	<u>km.</u>	<u>R.cl</u>	<u>R.un</u>	<u>R.mo</u>	<u>R.mi</u>	<u>S.ca</u>	<u>S.st</u>
Wissant	27.02	3	55	2	1		5	1
Le Portel	22.07	0.5						1
Plage Ste-Cécile	22.07	2.5	30	8		1	2	1
Quend-Plage-les-Pins	23.07	3	31					
Somme (la Maye)	23.07	1	10					
le Bois de Cise	24.07	-	2					
St-Valéry-en-Caux	25.07	-	2					

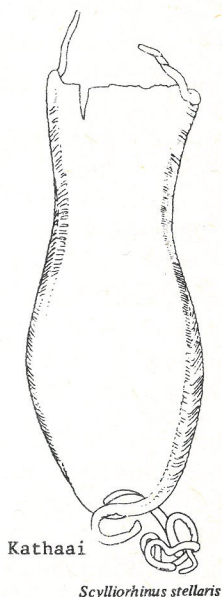
In vergelijking met de Belgische kust (Rappé & Desender, 1981) valt de hogere fequentie van de Golfrog en de Kathaai op. Dit zijn inderdaad zuidelijke soorten. Vooral de Golfrog is in het Kanaal niet zeldzaam.

We kunnen ons echter niet van de indruk ontdoen dat de nabijheid van één der grootste Franse vissershavens mogelijks iets te maken heeft met het aanspoelpatroon van eikapsels : de trajekten met de grootste diversiteit (Wissant en Plage Ste-Cécile) zijn precies die die het dichtst bij Boulogne liggen. Elders werd slechts de Stekelrog gevonden, ook bij ons de algemeenste soort. Dit is slechts een bedenking, die moeilijk te verifiëren valt. Toch illustreert het nog maar eens de relatieve wetenschappelijke waarde die mag gehecht worden aan aangespoeld materiaal. Van drijvend materiaal is gekend dat het van ver kan komen. Eikapsels reizen echter over de bodem. Waarschijnlijk zijn de algemene kapsels op het strand wel indicatief voor de lokale fauna. Als we de nabijheid van een vissershaven als medebepalend beschouwen, is de soortensamenstelling van de strandvondsten een afspiegeling van de lokale fauna én de fauna van de klassieke visgronden. Als de visserij voornamelijk dicht bij huis gebeurt, is er een probleem minder. Dit is in Boulogne slechts ten dele zo. En dan nog blijft de vraag welke afstanden eikapsels uit zichzelf, d.w.z. meegevoerd door de stromingen, kunnen afleggen.

Literatuur

Rappé, G. & K. Desender, 1981. Eikapsels van haaien en roggen langs de Belgische kust, eerste bericht. De Strandvlo, 1(3): 65-71.

Cootveld 3, 9131 Beervelde

Kathaai

Scylliorhinus stellaris